

Dokumentacja geodezyjno-prawna w regulacjach stanów prawnych istniejących dróg publicznych

Streszczenie. W artykule przedstawiono przebieg postępowania oraz zawartość dokumentacji geodezyjno-prawnej, sporządzanej na potrzeby regulacji stanów prawnych istniejących dróg publicznych. Omówione regulacje wynikają z ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną z 1998 r. Dokumentacja sporządzana na potrzeby przejścia z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego gruntów, które w dniu 31 grudnia 1998 r. pozostawały we władaniu właściwych instytucji pod drogami publicznymi jest niezbędna do wydania decyzji deklaratoryjnej wojewody. Na tle obowiązującej ustawy, wytycznych technicznych oraz analizowanych postępowań dotyczących regulacji stanów prawnych nieruchomości dokonano oceny istniejących rozwiązań. Regulacja stanów prawnych istniejących dróg powinna zostać pobudzona pilnymi działaniami o charakterze prawnym i technicznym. Brakuje jednoznacznych przepisów określających przebieg postępowania i skład dokumentacji. Eliminację subiektywnej interpretacji przepisów oraz ograniczenie do minimum zakresu dokumentacji niezbędnej do osiągnięcia celu pracy mogłyby zapewnić elektroniczne systemy komunikacji między urzędami, sądami, geodetami i innymi zainteresowanymi.

Geodetic- and- legal documentation in regulations of legal conditions of existing public roads

Abstract. This article presents course of procedure and contents of geodesic-legal documentation created for the purpose of legal status regulations of existing public roads. Introduced regulations result from the Rules for implementing the law reforming public administration from 1998. Documentation is created to legal status regulation of lands in abeyance which on day 1998-12-31 was occupied under the public roads and is indispensable to carry out a voivode decision. On the basis of the Act, technical instruction and studies about practical procedures – estimation of existing solutions is presented. For activate legal status regulations-legal and technical operations are indispensable. Unequivocal rules about course of procedure and contents of geodesic-legal documentation are needed. For eliminated subjective rules interpretation and limited to minimum contents of geodesic-legal documentation – electronic systems of communication between offices, courts, surveyors and others interested are advisable.

Drogę publiczną stanowi droga, z której korzystać może każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, ograniczeniami i wyjątkami określonymi w ustawie lub przepisach szczególnych, zaliczona do jednej z kategorii dróg:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

W ustawie (1995) zdefiniowano m.in. pojęcia: drogi, pasa drogowego i ulicy.

Droga jest budowlą wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym.

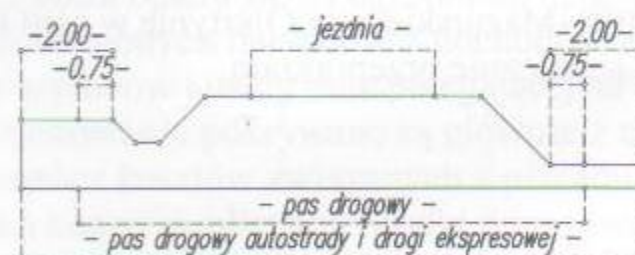
Pas drogowy jest to wydzielony liniami granicznymi grunt, wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym jest zlokalizowana droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.

W pasie drogowym można wyróżnić:

- jezdnię (część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów),
- chodnik (część drogi przeznaczona do ruchu pieszych),
- koronę drogi – jezdnie z pobocznymi, pasami awaryjnego postoju lub pasami przeznaczonymi do ruchu pieszych, zatokami autobusowymi lub postojowymi, a przy drogach dwujezdniowych, również z pasem dzielącym jezdnie.

Odległość granicy pasa drogowego od zewnętrznej krawędzi wykopu, nasypu, rowu lub od innych urządzeń związanych z potrzebami prowadzenia i zabezpieczania drogi, zgodnie z rys. 1, powinna wynosić:

- co najmniej 0.75 m,
- dla autostrad i dróg ekspresowych: co najmniej 2 m.

Rys. 1. Granice pasa drogowego według ustawy (1995), opracowanie własne

Ulicę stanowi droga na terenie zabudowy lub terenie przeznaczonym do zabudowy zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w której ciągu może być zlokalizowane torowisko tramwajowe.

Dokumentację geodezyjną i kartograficzną do celów prawnych stanowią mapy, rejestry, protokoły, wykazy, szkice, wyrisy, odpisy, wypisy i inne dokumenty, które ze względu na ich treść i urzędowe klauzule umożliwiają dokonywanie czynności w postępowaniu sądowym, administracyjnym lub przed notariuszem [2].

W celu wyjaśnienia pojęcia **regulacji stanu prawnego nieruchomości**, celowe jest powołanie na rozporządzenie w sprawie rozgraniczania nieruchomości [10], które klasyfikuje ro-

dzaże dokumentów stanowiących podstawę ustalania przebiegu granic nieruchomości:

- 1) dokumenty stwierdzające stan prawny nieruchomości (odpisy z ksiąg wieczystych, wypisy aktów notarialnych, prawomocne orzeczenia i ugody sądowe, ostateczne decyzje administracyjne),
- 2) dokumenty określające położenie punktów granicznych i przebieg granic nieruchomości (dokumenty geodezyjne zawierające dane liczbowe do ustalenia przebiegu granic oraz mapy i plany obejmujące granice, albo inne elementy pozwalające na odtworzenie lub analizę przebiegu granic).

Należy podkreślić, że uregulowany stan prawny w zakresie dokumentacji stwierdzającej stan prawny (np. na podstawie założonej księgi wieczystej) nie oznacza prawnego ustalenia zasięgu tego prawa. Techniczne ustalenie zasięgu granic nieruchomości następuje w wyniku wykonania określonych prac geodezyjnych (czynności o charakterze technologicznym), zaś prawne – w wyniku przeprowadzenia określonych procedur prawnych. Czynności geodezyjne są związane ze sporządzeniem odpowiedniej dokumentacji, umożliwiającej jednoznaczne wyznaczenie przebiegu granic działek ewidencyjnych. Czynności prawne natomiast sprowadzają się do zatwierdzenia określonego przebiegu granic decyzją administracyjną, orzeczeniem sądowym, lub w szczególnym przypadku postępowania rozgraniczeniowego – ugodą graniczną. Przestrzeń technologiczno-prawna granic działek ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków (katastrze nieruchomości) składa się zatem z dwóch podprzestrzeni: technologicznej i prawnej, które mogą istnieć niezależnie od siebie. Spełnienie obu warunków – dotyczących jednoznacznego określenia położenia punktów granicznych i przebiegu granic oraz prawnego ich zatwierdzenia – decyduje o zachowaniu spójności przestrzeni technologiczno-prawnej [7]. Należy zatem podkreślić, że prawne zatwierdzenie przebiegu granic (ustalenie przebiegu granic według stanu prawnego) nie oznacza spełnienia kryteriów technologicznych, warunkujących możliwość jednoznacznego odtworzenia pierwotnego położenia punktów granicznych i przebiegu granic działek ewidencyjnych.

Regulacja stanu prawnego nieruchomości obejmuje zatem proces prowadzący do ustalenia osób, którym przysługuje własność i inne prawa rzeczowe do nieruchomości oraz postępowanie geodezyjno-prawne, zmierzające do ustalenia zasięgu prawa własności poprzez określenie położenia punktów i przebiegu linii granicznych oraz ich prawne zatwierdzenie. Pracami geodezyjno-prawnymi występującymi podczas regulacji stanów prawnych dróg publicznych są podział nieruchomości i wznowienie znaków granicznych, a także rozgraniczenie nieruchomości lub ustalenie przebiegu granic działek do celów ewidencji gruntów i budynków (w ramach modernizacji tej ewidencji).

Uwłaszczenie dróg publicznych na rzecz SP lub JST na podstawie przepisów prawnych i technicznych

Uwłaszczenie dróg publicznych jako forma nabycia nieruchomości z mocy prawa nastąpiło na podstawie art. 73 ustawy [18]:

„1. Nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nie stanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, wypłaca:
 - 1) gmina – w odniesieniu do dróg będących w dniu 31 grudnia 1998 r. drogami gminnymi,
 - 2) Skarb Państwa – w odniesieniu do pozostałych dróg.
3. Podstawą do ujawnienia w księdze wieczystej przejścia na własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości, o których mowa w ust. 1, jest ostateczna decyzja wojewody.

3a. Jeżeli istnieje konieczność określenia granic nieruchomości, które przeszły na własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, wydając decyzję, o której mowa w ust. 3, nie wydaje się decyzji o podziale nieruchomości.

4. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, będzie ustalane i wypłacane według zasad i trybu określonych w przepisach o odszkodowaniach za wywłaszczone nieruchomości, na wniosek właściciela nieruchomości złożony w okresie od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2005 r. Po upływie tego okresu roszczenie wygasa.

5. Podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość nieruchomości według stanu z dnia wejścia w życie ustawy, przy czym nie uwzględnia się wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego trwałymi nakładami poczynionymi po utracie przez osobę uprawnioną prawa do władania gruntem.”

Ustawodawca nie wprowadził rozporządzenia wykonawczego – nie ustalił szczegółowych zasad postępowania, ani składu dokumentacji stanowiącej podstawę wydania decyzji wojewody. Nie został również wydany żaden standard techniczny dotyczący wykonania prac związanych realizacją procesu uwłaszczenia dróg. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie zlecił opracowanie Wytycznych w sprawie sporządzania dokumentacji niezbędnej przy stwierdzeniu nabycia z dniem 1 stycznia 1999 roku na własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości zajętych pod drogi publiczne [20]. Wytyczne, zatwierdzone przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, określają rodzaj dokumentacji, jaką powinien otrzymać wojewoda przed wydaniem decyzji:

- 1) Wniosek zarządcy drogi.
- 2) Dokument stanowiący podstawę prawną zaliczenia drogi do określonej kategorii dróg publicznych.
- 3) Karta inwentaryzacyjna nieruchomości (działki gruntu).
- 4) Wypis i wyrys z ewidencji gruntów przedstawiający stan władania Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 1998 r.
- 5) Dokumenty dotyczące stanu prawnego nieruchomości (dowody prawa własności).
- 6) Dokumenty potwierdzające faktyczne władztwo zarządcy drogi do 31.12.1998 roku, polegające np. na budowie, utrzymaniu i eksploatacji dróg, obiektów inżynierskich i urządzeń technicznych.
- 7) Wypis i wyrys lub wyciąg z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w dniu 31 grudnia 1998 roku.
- 8) Opis stanu zagospodarowania, zainwestowania i uzbrojenia nieruchomości zajętej pod drogę publiczną według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku.
- 9) Inne dokumenty, które mogą mieć istotne znaczenie dla rozpatrzenia sprawy.

Dalsza część artykułu przedstawia przebieg prac oraz zawartość dokumentacji sporządzonej na potrzeby regulacji stanów prawnych fragmentów dwóch dróg publicznych. Warto zwrócić uwagę, że wyłącznie pierwsze z opisanych postępowania zostało wykonane w oparciu o wytyczne [20].

Regulacja stanu prawnego fragmentu drogi krajowej nr 17 (2001-2002 r.)

Pierwszym etapem prac było zebranie istniejących materiałów archiwalnych z powiatowych ośrodków dokumentacji, wydziałów prowadzących ewidencję gruntów i budynków oraz z archiwum Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Dla gruntów w pasie drogowym wykonano badania ksiąg wieczystych w wydziałach ksiąg wieczystych sądów rejonowych.

W oparciu o zebrane materiały i badania dokonano **analizy stanu prawnego** pasa drogowego w zakresie:

- danych o przedmiotach katastralnych (działkach ewidencyjnych) – ustalenie dokumentów określających położenie punktów i przebieg linii granicznych (określenie odcinków granic pozwalających na wznowienie znaków granicznych lub wyznaczenie punktów granicznych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków),

- danych o podmiotach katastralnych (właścicielach): ustalenie dokumentów stwierdzających stan prawny nieruchomości.

Do **prac terenowych** poprzedzających protokolarne określenie granicy pasa drogowego na dzień 31 grudnia 1998 r. należało:

- odszukanie punktów istniejącej osnowy szczegółowej, założenie i pomiar osnowy pomiarowej,

- pomiar uzupełniający trwałych elementów zagospodarowania terenu leżących w granicy drogi (budynki, ogrodzenia trwałe),

- wytyczenie punktów granicznych, których współrzędne zostały określone na podstawie analizy zebranej dokumentacji (część punktów granicznych była zastabilizowana słupami betonowymi, pozostałe punkty zamarkowano palikami).

Podczas ustalania przebiegu granicy pasa drogowego kierowano się następującymi zasadami, zaprotokołowanymi i zatwierdzonymi przez przedstawicieli Zarządcy, Wykonawcy i Ośrodków Dokumentacji:

1) *Jeśli granica wyznaczona na podstawie dokumentacji określającej położenie linii granicznych przebiega wzdłuż takich elementów drogi jak: pobocze, rów, skarpa – granicę pasa drogowego przyjmuje się w odległości 0.75 m od zewnętrznej krawędzi tego elementu.*

2) *W sytuacji przyjęcia do zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji powstałej w różnych postępowaniach dotyczących tej samej granicy i wykazania odmiennego przebiegu granic nieruchomości – to w przypadku, kiedy jednym z tych postępowania jest wywłaszczenie nieruchomości – przyjmuje się stan wynikający z dokumentacji wywłaszczeniowej.*

3) *W przypadku skrzyżowania drogi krajowej z drogą znajdującą się w zarządzie jednostki samorządu terytorialnego – granicę pasa drogowego uzgadnia się przy udziale obu stron.*

4) *W sytuacji stwierdzenia niewłaściwego posadowienia znaków granicznych, usunięcie nieprawidłowości należy do zadań Wykonawcy.*

5) *Przypadki stwierdzenia jednoznacznych błędów geodezyjnych przy wykonaniu map działek sąsiadujących z drogą zgłasza się do Ośrodka Dokumentacji, a granice wynikające z tej dokumentacji wykazuje się na szkicu przebiegu granic linią przerywaną.*

Warto zauważyć, że regulacja nr 1, dotycząca zajęcia gruntu pod drogę, poprzez ściśle określenie odległości granicy pasa drogowego od zewnętrznej krawędzi wykopu, nasypu lub rowu, może mieć zastosowanie niezależnie od położenia granic działek wynikającego z dokumentacji geodezyjno-kartograficznej ujawnionej w ewidencji gruntów i budynków. Granica pasa drogowego jest ustalana według stanu faktycznego zajęcia gruntu pod drogę w dniu 31.12.1998 r. Zasięg pasa drogowego w rozumieniu ustawy z 1995 r. wyznaczają ściśle określone odległości od zewnętrznych krawędzi wykopów, nasypów lub rowów. Przebieg granic na podstawie dokumentacji określającej położenie punktów i linii granicznych w stosunku do położenia ustalanych granic pasa drogowego będzie miał wpływ na powierzchnię gruntu między granicami działki ewidencyjnej stanowiącej drogę przed 1.01.1999 r. a ustalonymi granicami pasa drogowego.

Punkt 2 dotyczy przypadku, kiedy w postępowaniu geodezyjno-prawnym dotyczącym działki ewidencyjnej sąsiadującej z drogą ustalono inny przebieg granic niż w postępowaniu wywłaszczeniowym. Teoretycznie sytuacja taka nie powinna wystąpić. Doświadczenia praktyczne potwierdzają jednak, że przebieg tej samej granicy działki w różnych operatach technicznych nie zawsze jest zgodny. Przyczyną takiego stanu są często niespójności przestrzeni technologiczno-prawnej granic działek w postępowaniu podziału nieruchomości [6]. Status prawny granic zewnętrznych przyjmowanych do podziału nie ulega bowiem zmianie po zakończeniu tego postępowania, gdyż decyzja zatwierdzająca podział obejmuje wyłącznie kierunki nowo wydzielonych granic [5].

W zakresie regulacji nr 4 i 5 niezbędne jest dokonanie analizy dokumentacji ujawnionej w operacie ewidencyjnym oraz wykonanie pomiarów i obliczeń wykazujących istniejące niezgodności pomiędzy stanem na gruncie a stanem wynikającym z dokumentów dowodowych. Zgodnie ze standardem [11], znaki graniczne oraz punkty załamania granic działek stanowią szczegóły I grupy dokładnościowej, których dokładność określenia względem najbliższych elementów poziomej osnowy geodezyjnej nie może przekraczać wielkości 0.10 m. Dopuszczalne różnice (D) między wartościami współrzędnych punktów granicznych określonych na podstawie pomiaru kontrolnego (x_p, y_p) a wartościami ustalonymi na podstawie dokumentacji mającej moc dowodową (x_d, y_d) określają wytyczne [19]:

1) *dla granic stabilizowanych: $D < 15$ cm,*

2) *na terenach rolniczych o granicach niestabilizowanych: $D < 25$ cm,*

przy czym: $D = \sqrt{\Delta x^2 + \Delta y^2}$ gdzie: $\Delta x = x_p - x_d$; $\Delta y = y_p - y_d$. Różnice (f_l) między miarami czołowymi działek uzyskanymi w wyniku pomiaru kontrolnego a wielkościami tych miar wynikającymi z dokumentów dowodowych nie powinny przekraczać:

– *dla granic utrwalonych na gruncie: $f_l < 0.15$ m,*

– *dla granic nieutrwalonych na gruncie: $f_l < 0.30$ m.*

Dla 30% analizowanych punktów granicznych za dopuszczalną różnicę przyjmuje się wielkość 2D. Jest to szczególnie uzasadnione w przypadku pomiaru punktów granicznych, których położenie zostało ustalone podczas zakładania ewidencji gruntów i budynków w trybie dekretu [1] oraz zarządzenia [21]. Obowiązujące ówczesne standardy dokładności były mniej rygorystyczne niż aktualnie obowiązujące. Rozbieżności dotyczące pomiarów punktów osnowy w trybie przepisów obowiązujących dawniej i dziś zestawiono w tabl. (str. 13).

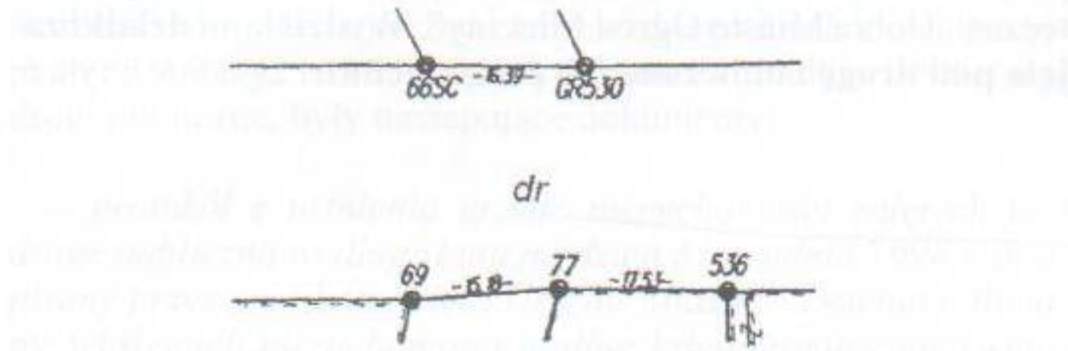
Jak wynika z tabl., wszystkie kryteria dokładnościowe dotyczące położenia punktów osnowy (dopuszczalne błędy położenia punktów, różnice dwukrotnego pomiaru długości boku, odchyłki katowe i liniowe ciągów) nie spełniają wymagań określonych przez obowiązujące standardy techniczne. Odnosząc wyniki powyższej analizy do kwestii właściwego posadowienia znaków granicznych (punkt 5), należy pamiętać, że współrzędne punktów granicznych oraz punktów dawnych osnów szczegółowych – szczególnie, jeśli pochodzą z katalogu współrzędnych sprzed kilkudziesięciu lat – nie zawsze pozwolą określić ich właściwe położenie. Wznowienie znaków granicznych lub wyznaczenie punktów granicznych powinno nastąpić na podstawie punktów (znaków geodezyjnych i granicznych) oraz dokumentacji określającej ich pierwotne położenie. Najdokładniejszą metodą określenia położenia punktów granicznych jest ich odtworzenie na podstawie danych liczbowych w stosunku do nienaruszonych nadziemnych lub podziemnych znaków granicznych lub znaków geodezyjnych dawnej osnowy szczegółowej, w oparciu o którą pomierzono granice działek [7].

Tabl. Rozbieżności kryteriów dokładnościowych pomiarów punktów osnowy pomiędzy zarządzeniem (1962) a obowiązującymi standardami technicznymi (opracowanie własne)

Kryterium dokładności	Zarządzenie (1962)		Standardy (1983, 1988)
Średni błąd położenia punktu poligonowego względem punktu nawiazania (po wyrównaniu)	Poligonizacja techniczna I klasy – $m_p \leq 7.5$ cm II klasy – $m_p \leq 15$ cm III klasy – $m_p \leq 25$ cm IV klasy – $m_p \leq 50$ cm V klasy – $m_p \leq 75$ cm		Osnowa pozioma I klasy – $m_p < 5 \cdot 10^{-6}$ II klasy – $m_p \leq 5$ cm III klasy – $m_p \leq 10$ cm osnowa pomiarowa – $m_p \leq 50$ cm
Dopuszczalna różnica dwukrotnego pomiaru długości boku osnowy o długości:	poligonizacja techniczna IV klasy – ciągi sytuacyjne i linie pomiarowe w terenie kat. C:	poligonizacja techniczna V klasy – ciągi sytuacyjne i linie pomiarowe w terenie kat. D:	osnowa pomiarowa:
a) 100 m	a) 0.07 m	a) 0.14 m	a) 0.06 m
b) 150 m	b) 0.09 m	b) 0.17 m	b) 0.07 m
c) 200 m	c) 0.10 m	c) 0.20 m	c) 0.08 m
Dopuszczalna odchyłka kątowa ciągu sytuacyjnego			
a) 4 kąty	a) 4'00" (0°.07°41'')	a) 2'00" (0°.03°60'')	a) 2'00" (0°.03°60'')
b) 8 kątów	b) 5'39" (0°.10°46'')	b) 2'50" (0°.05°09'')	b) 2'50" (0°.05°09'')
c) 12 kątów	c) 6'56" (0°.12°84'')	c) 3'28" (0°.06°24'')	c) 3'28" (0°.06°24'')
Dopuszczalna odchyłka liniowa ciągu sytuacyjnego o długości:	poligonizacja techniczna IV klasy – ciągi sytuacyjne w terenie kat. C:	poligonizacja techniczna V klasy – ciągi sytuacyjne w terenie kat. D:	
a) 1000 m	a) 0.71 m	a) 0.97 m	a) 0.24 m
b) 2000 m	b) 0.90 m	b) 1.13 m	b) 0.42 m
c) 3000 m	c) 0.86 m	c) 1.41 m	c) 0.63 m

Protokolarne określenie granic pasa drogowego według stanu faktycznego zajęcia gruntów pod drogę na dzień 31 grudnia 1998 r. wraz ze sporządzeniem opisów i szkiców przebiegu granic drogi odbyło się z udziałem przedstawicieli Zarządcy drogi. W przypadku, gdy przebieg granic pasa drogowego wskazany przez Zarządcę odbiegał od przebiegu wynikającego z istniejącej dokumentacji – wskazane przez Zarządcę granice podlegały pomiarowi i stanowiły linię podziału (zgodnie z zasadami wykazanymi w punktach 1-5). Na podstawie wykonanych badań stanów prawnych, pomiaru uzupełniającego oraz na podstawie protokolarnego ustalenia granicy pasa drogowego, **stwierdzono następujące przypadki:**

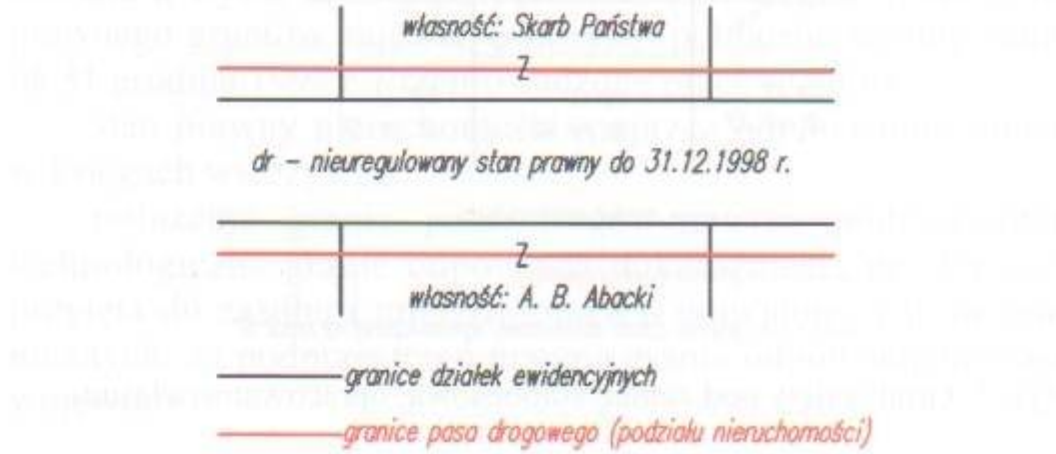
1) *Granice pasa drogowego pokrywają się ze stanem wynikającym z dokumentacji określającej położenie punktów i linii granicznych. Niektóre odcinki granic są utrwalone znakami granicznymi, bądź pokrywają się z ogrodzeniami trwałymi – rys. 2.*

Rys. 2. Granice pasa drogowego według dokumentacji, opracowanie własne na podstawie materiałów AGP „Grunt”

Na rys. 2 punkty graniczne nr 69, 77, 536 pokrywają się z ogrodzeniem trwałym, zaś punkty 66SC oraz GR530 wyznaczone na podstawie danych ewidencji gruntów i budynków nie zostały pierwotnie zastabilizowane. Granice pasa drogowego są zgodne z granicami działek według istniejącej dokumentacji geodezyjno-prawnej, zatem fakt zajęcia gruntu pod drogę nie ma miejsca. Podział nieruchomości nie jest wykonywany.

2a) *Przebieg granicy pasa drogowego jest niezgodny z przebiegiem granicy działki ewidencyjnej (rys. 3).*

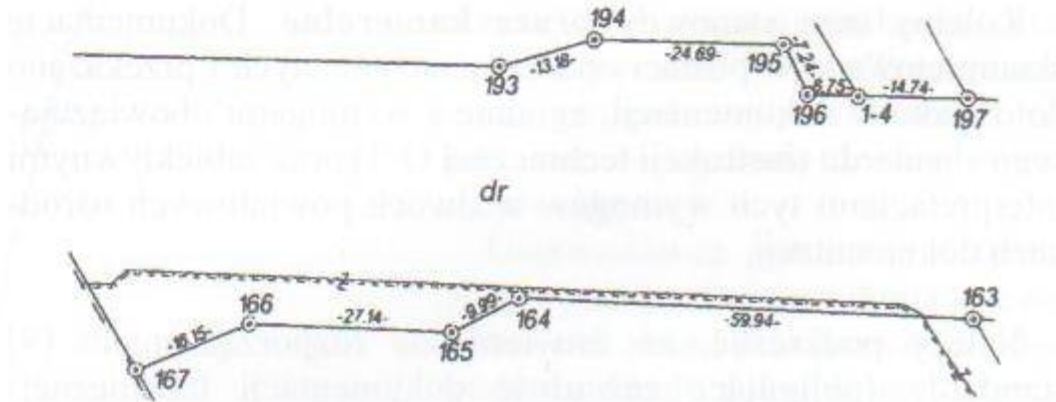

Rys. 3. Granice pasa drogowego niezgodne z granicami działek ewidencyjnych, opracowanie własne

2b) *Przebieg granicy pasa drogowego jest niezgodny z przebiegiem granicy działki ewidencyjnej – granica pasa drogowego przebiega przez działkę ewidencyjną, stanowiącą własność Skarbu Państwa (rys. 3).*

Granica pasa drogowego na dzień 31.12.1998 r. stanowi linię podziału nieruchomości. W przypadku, gdy granice pasa drogowego przebiegały przez nieruchomości Skarbu Państwa, podziały nieruchomości odbywały się z urzędu na podstawie ustawy [17]. Decyzje podziałowe zostały wydane przez właściwych wójtów. Podziały gruntów Skarbu Państwa były niezbędne z uwagi na to, że wydzielone pod drogę działki wpisuje się do odrębnych ksiąg wieczystych.

3) *Właściciele przyległych działek wybudowali ogrodzenia na gruncie Skarbu Państwa, zajęтым pod drogę (rys. 4).*

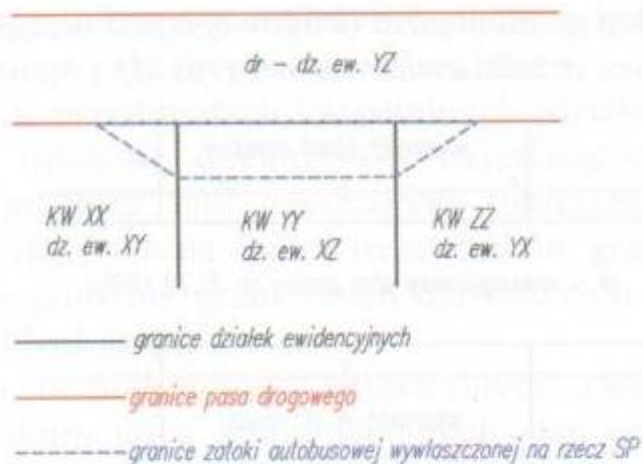

Rys. 4. Ogrodzenia na gruncie Skarbu Państwa, opracowanie własne na podstawie materiałów AGP „Grunt”

Ogrodzenie wykazane na rys. 4 zostało wybudowane na działce ewidencyjnej stanowiącej drogę po 31.12.1998 r., zatem na gruncie, który w dniu 1.01.1999 r. przeszedł na własność Skarbu Państwa. Granica działki ewidencyjnej sąsiadującej z drogą przebiega poprzez punkty 163-164-165-166-167 i jest zgodna z granicą pasa drogowego na dzień 31.12.1998 r. Wybudowanie ogrodzenia nie wpływa na przebieg granic wykazanych w dokumentacji geodezyjno-prawnej, zatem podział nieruchomości nie jest dokonywany (analogicznie jak w punkcie 1).

W analizowanym obiekcie badawczym, w przypadku 4 działek ewidencyjnych, ogrodzenia poza ich granicami zostały wybudowane przed dniem 31.12.1998 r. Art. 73 ustawy [18] miał zastosowanie wyłącznie do gruntów faktycznie zajętych pod drogę. Ponieważ grunt za ogrodzeniem nie był w dniu 31.12.1998 r. zajęty pod drogę publiczną, w dniu 1.01.1999 r. posiadał nieuregulowany stan prawny. Złożono zatem wnioski do sądu – wraz z odpowiednią dokumentacją – o zasiedzenie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

4) *Grunt Skarbu Państwa pod zatoką autobusową jest wpisany do prywatnych ksiąg wieczystych (rys. 5).*

Rys. 5. Grunt zajęty pod zatokę autobusową, opracowanie własne

Stan wynikający z dokumentacji wywłaszczeniowej z 1971 r. nie został ujawniony w ewidencji gruntów i budynków. Księgi wieczyste zostały założone na podstawie wypisów z rejestru gruntów i wyrysów z mapy ewidencyjnej, które odzwierciedlały stan niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym. Wystąpiła „kolizja” stanów prawnych. Jeden stan wynikał z dokumentacji wywłaszczeniowej (wynikający z niej przebieg granic był zgodny z przebiegiem pasa drogowego ustalanego w trybie ustawy [18]). Drugi stan prawny wynikał z zapisów ksiąg wieczystych. Stan prawny nieruchomości określony jest treścią wpisów w dziale II, III i IV księgi wieczystej i jedynie w tym zakresie objęty jest rękojmią wiary publicznej, która nie obejmuje wpisów w dziale I-O. Wpisy dotyczące oznaczenia nieruchomości, w tym jej granice i powierzchnia, nie tworzą stanu prawnego, a w razie ich niezgodności ze stanem ujawnionym w katastrze nieruchomości podlegają sprostowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy [14]. W zaistniałej sytuacji, po dokonanych podziale nieruchomości wynikającym z ustawy [18] i ujawnieniu nowych granic w ewidencji gruntów i budynków, dokonano sprostowania danych w istniejących księgach wieczystych.

Kolejny etap stanowiły **prace kameralne**. Dokumentację skompletowano w postaci operatów technicznych i przekazano do ośrodków dokumentacji, zgodnie z wymogami obowiązującego standardu (instrukcji technicznej O-3) oraz subiektywnymi interpretacjami tych wymogów w dwóch powiatowych ośrodkach dokumentacji.

Należy podkreślić, że zatwierdzone rozporządzeniem [9] standardy (obligujące zawartość dokumentacji technicznej) powstały w minionej epoce technologicznej i nigdy nie były aktualizowane. W dobie instrumentów elektronicznych wciąż obowiązują przepisy stworzone na potrzeby pomiarów rejestrowanych odręcznie w dziennikach i szkicach polowych. W obliczu nieaktualnych i niejednoznacznych przepisów praktyczne wymagania dotyczące kompletowania dokumentacji technicznej w ośrodkach dokumentacji różnią się.

Po **przyjęciu dokumentacji do zasobu** i wprowadzeniu zmian w ewidencji gruntów i budynków pobrano wypisy z re-

jestru gruntów i wyrisy z mapy ewidencyjnej. Dla każdej nieruchomości zajętej pod drogę sporządzono kartę inwentaryzacyjną.

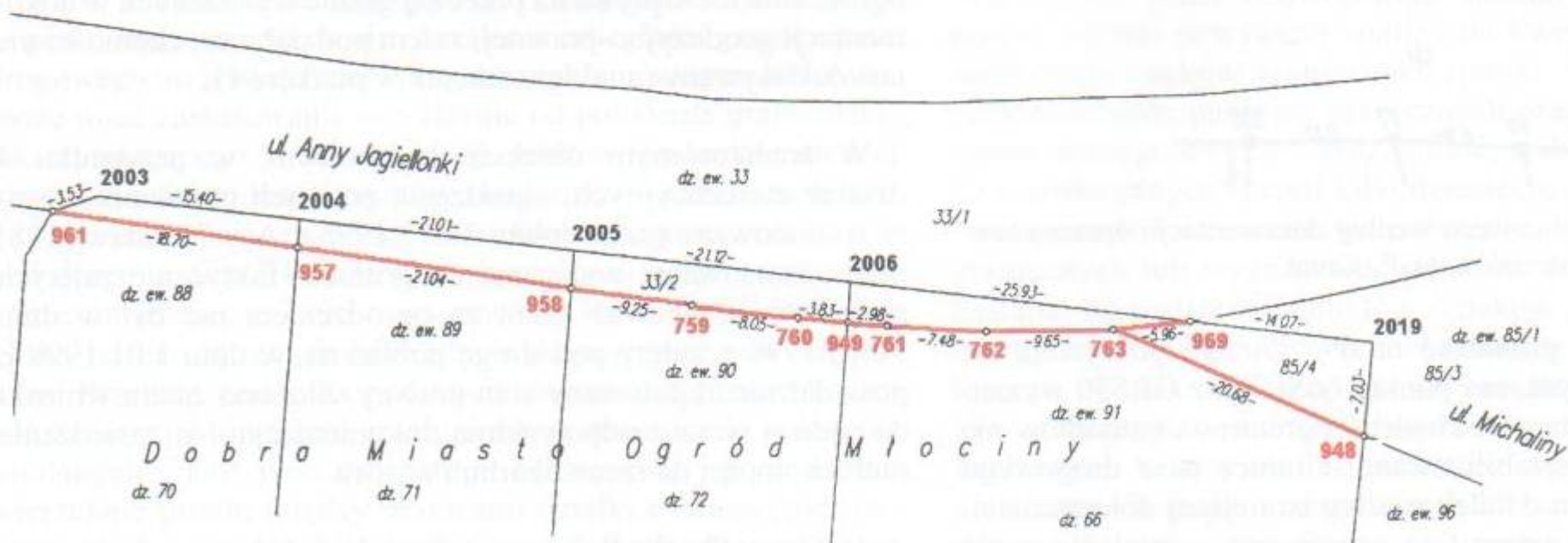
Po zebraniu i sporządzeniu niezbędnej dokumentacji złożono **wniosek Zarządcy drogi do Wojewody o wydanie decyzji deklaratoryjnej**. Warunki techniczne pracy warunkowały spełnienie wymagań określonych w wytycznych [20], zgodnie z którymi załączniki do wniosku stanowiły następujące dokumenty:

- dokument stanowiący podstawę prawną zaliczenia drogi do określonej kategorii dróg publicznych,
- karty inwentaryzacyjne dla poszczególnych działek zajętych pod drogę,
- wypisy z rejestru gruntów i wyrisy z mapy ewidencyjnej przedstawiające stan zajęcia gruntów pod drogę na dzień 31 grudnia 1998 r., których wykonanie zostało poprzedzone postępowaniem i sporządzeniem dokumentacji geodezyjnej,
- dokumenty stwierdzające stany prawne nieruchomości na dzień 31 grudnia 1998 r.,
- dokumenty potwierdzające faktyczne zajęcie gruntów pod drogę do dnia 31 grudnia 1998 roku, związane z budową, utrzymaniem i eksploatacją drogi oraz obiektów i urządzeń z nią związanych,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w dniu 31 grudnia 1998 r.,
- opis stanu zagospodarowania, zainwestowania i uzbrojenia nieruchomości zajętych pod drogę według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r.

Na podstawie ostatecznych decyzji wojewody oraz decyzji wójtów dotyczących podziałów gruntów Skarbu Państwa, dokonano **trwałej stabilizacji granic pasa drogowego**. Z czynności utrwalenia punktów granicznych spisano protokoły z zainteresowanymi stronami, które zostały pisemnie zawiadomione o terminie i miejscu sporządzenia protokołu. Ostateczna decyzja wojewody stanowiła podstawę do **ujawnienia prawa własności Skarbu Państwa w księgach wieczystych**. Podstawą do ujawnienia w księgach wieczystych prawa trwałego zarządu na rzecz GDDKiA była odrębna decyzja, wydana przez Starostwo Powiatowe (obecnie Urząd Miasta Stołecznego Warszawy).

Regulacja stanu prawnego fragmentu drogi gminnej w Warszawie (2004-2005 r.)

Pierwszym etapem prac było wykonanie wykazu zmian gruntowych w formie operatu technicznego podlegającego przyjęciu do zasobu. W celu uregulowania stanu prawnego rozliczono powierzchnię nieruchomości stanowiącej prywatną księgę hipoteczną „Dobra Miasto Ogród Młociny”. **Wydzielono działki zajęte pod drogę i obliczono ich powierzchnie**. Zgodnie z rys. 6,

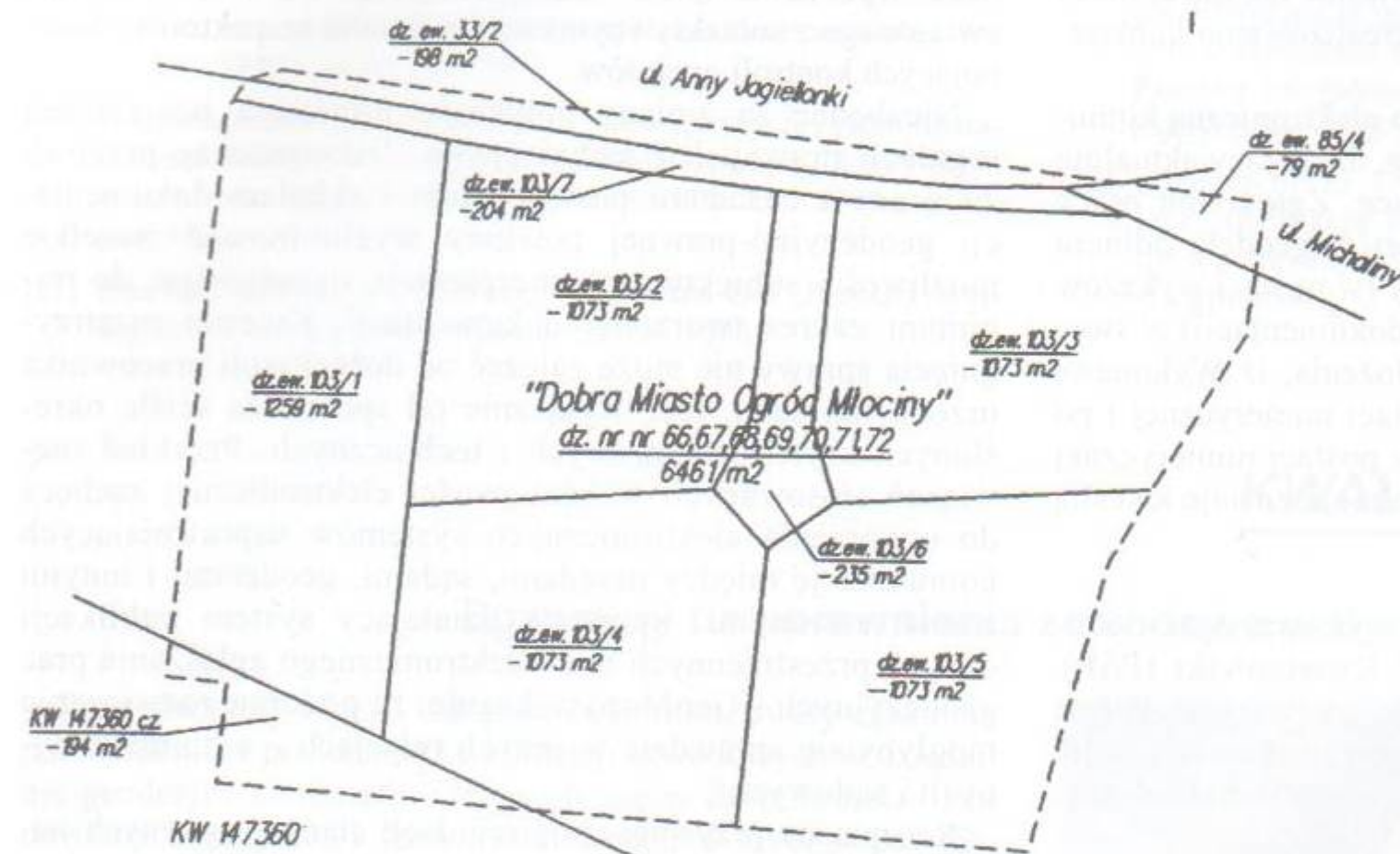

Rys. 6. Szkic do obliczeń wykazu zmian gruntowych, opracowanie własne na podstawie materiałów AGP „Grunt”

współrzędne punktów 961, 957, 758, 759, 760, 949, 761, 762, 763, 969, 948, stanowiących granice działek ewidencyjnych (granice działki ewidencyjnej 33 z działkami ewidencyjnymi 88, 89, 90, 91, 85/1), pobrano z Ośrodka Dokumentacji. Współrzędne punktów 2003, 2004, 2005, 2006, 2019, stanowiących granice nieruchomości objętej księgą hipoteczną „Dobra Miasto Ogród Młociny”, pobrano z Urzędu Dzielnicy.

W skład księgi hipotecznej wchodziły działki 70, 71, 72, 66. Obliczono powierzchnie działek powstałych w wyniku podziału nieruchomości: 33/1, 33/2 – znajdujących się w ulicy Anny Jagiellonki oraz 85/3, 85/4 – w ulicy Michaliny, przy czym grunty pod działkami 33/2, 85/4 należały do księgi hipotecznej stanowiącej własność prywatną.

Kolejną czynnością było sporządzenie protokołu z ustalenia granic nieruchomości zajętych pod drogę publiczną według stanu na 31 grudnia 1998 r. Szkic nieruchomości z działkami ewidencyjnymi 33/2, 85/4, 103/7, zajętych pod drogę, przedstawia rys. 7 (granice nieruchomości objętej księgą hipoteczną „Dobra Miasto Ogród Młociny” przedstawiono linią przerywaną).

Rys. 7. Szkic nieruchomości z działkami zajętych pod drogę, materiały AGP „Grunt”

W wyniku dalszych prac sporządzono wypis i wyrys z ewidencji gruntów dla dz. ew. 33/2, 85/4 oraz mapę z projektowanym podziałem zawierającą dz. ew. 103/7.

Załącznikami wniosku do wojewody o stwierdzenie nabycia na rzecz jednostki samorządu terytorialnego działek ewidencyjnych 33/2, 85/4, 103/7, zajętych w dniu 31 grudnia 1998 r. pod drogi publiczne, były następujące dokumenty:

- protokół z ustalenia granic nieruchomości zajętych pod drogę publiczną według stanu na dzień 31 grudnia 1998 r. podpisany przez przedstawiciela Urzędu Miasta – Dzielnicy Bielany, właścicieli nieruchomości według księgi hipotecznej (wnioskodawców) oraz przez geodetę uprawnionego prowadzącego prace,
- zaświadczenia Prezydenta Warszawy potwierdzające zajęcie przedmiotowych działek pod drogi publiczne w dniu 31.12.1998 r.,
- wypis i wyrys z ewidencji gruntów dla dz. ew. 33/2, 85/4,
- mapa z projektowanym podziałem zawierającą dz. ew. 103/7 wraz z ostateczną decyzją zatwierdzającą podział,
- akt notarialny stwierdzający własność przedmiotowych działek na rzecz wnioskodawców.

Ocena istniejących rozwiązań

Z przeprowadzonych badań wynika, iż postępowania zrealizowane w trybie ustawy [18] prowadzą do uregulowania stanu prawnego gruntów zajętych pod drogi publiczne według stanu na 31 grudnia 1998 r. Przeprowadzone prace regulują:

- stan prawny nieruchomości (poprzez odpowiednie zapisy w księgach wieczystych),
- położenie granic pasa drogowego (za podprzestrzeń technologiczną granic odpowiada dokumentacja geodezyjna, przyjęta do zasobu i umożliwiająca wznowienie znaków granicznych; za podprzestrzeń prawną granic odpowiada decyzja wojewody).

Do wykonania opisanych prac niezbędne było doświadczenie praktyczne w wykonywaniu prac geodezyjno-prawnych, gdyż żaden przepis nie podaje ścisłej procedury wykonywania poszczególnych czynności. Niezbędna była znajomość licznych przepisów (ustaw, rozporządzeń, instrukcji i wytycznych), których zapisy, często sprzeczne, wymagały umiejętności praktycznego zastosowania ich treści. Dwa przedstawione

postępowania, mające na celu osiągnięcie tego samego celu, sfinalizowanego wydaniem decyzji wojewody, okazały się – z uwagi na ich przebieg i zawartość sporządzonej dokumentacji – odmiennymi pracami. Wyłącznie pierwsza praca była wykonywana w oparciu o wytyczne [20]. W przypadku drugiego obiektu, załączniki do wniosku o wydanie decyzji deklaratoryjnej nie zawierały kart inwentaryzacyjnych, czy opisu stanu zagospodarowania, zainwestowania i uzbrojenia nieruchomości na dzień 1 stycznia 1999 r. Tymczasem efekt złożenia obu wniosków był taki sam – wydanie decyzji przez wojewodę.

Ustawodawca potraktował temat zbyt ogólnie. Bez ustalenia szczegółowych zasad postępowania i bez podania składu dokumentacji stanowiącej podstawę wydania decyzji wojewody nie można się spodzie-

wać uregulowania stanu prawnego wszystkich dróg w Polsce. Na poziomach województw zostały wydane wytyczne (czego przykładem są wytyczne inspektora województwa mazowieckiego, na podstawie których przeprowadzona została praca na odcinku drogi krajowej nr 17). Czy jednak WINGiK miał prawo do ustalenia takiego prawa? A jeśli tak, to czym się kierował, określając zasady wykonywania prac i czy nie można było potraktować sprawy prościej? Czy nie można było zrezygnować z wykonywania części dokumentacji np. kart inwentaryzacyjnych i wypisów z rejestru gruntów (na podstawie których zostały wykonane wykazy zmian gruntowych), a także wyrysów z planu miejscowego (przy jednoczesnym wymogu dołączenia innych dokumentów potwierdzających faktyczne „władztwo” zarządcy drogi do 31 grudnia 1998 r.)? Defekt wynikający z tego stanu jest następujący: istniejące drogi są w bardzo ograniczonym zakresie porządkowane pod względem prawnym, a przedstawione postępowania pozostają nielicznymi pracami przeprowadzonymi w praktyce.

Istotne problemy w prowadzeniu prac wynikały z opóźnień w realizacji wniosków na szczeblach administracyjnych i sądowych – odpowiednio w: ośrodkach dokumentacji geodezyj-

nej i kartograficznej (zgłoszenia prac geodezyjnych, wnioski o przyjęcie do zasobu), sądach (wnioski o dokonanie wpisów w księgach wieczystych) i urzędach (wnioski o wydanie zaświadczenia o zajęciu gruntów pod drogi przez jednostki samorządu terytorialnego, wnioski o wydanie decyzji deklaratoryjnej przez wojewodę). Na każdym z tych etapów niezbędne było składanie pism i cierpliwe oczekiwanie.

Warto prześledzić, jak możliwości płynące ze współczesnych technologii teleinformatycznych wykorzystują banki. Komunikacja oraz obsługa konta odbywa się przy użyciu Internetu. Bezpieczeństwo systemu zapewniają m.in. hasła jednorazowe oraz kodowanie transmitowanych danych. Witryna internetowa umożliwia klientom „natychmiastowe” dokonywanie wszelkich operacji na rachunkach on-line. Pojęcie to, obce w środowiskach powiązanych z geodezją, odpowiada ustawowemu „niezwłocznie”, które w praktyce administracyjno-sądowej przedłuża się do tygodni, a nawet miesięcy nerwowego oczekiwania. Nie wszystkie sprawy można zrealizować przez Internet. Często załączniki do wniosku stanowią kilkutomową dokumentację. Należy jednak zastanowić się, czy generowanie tak dużej ilości dokumentacji jest zawsze niezbędne do zrealizowania konkretnego celu.

Przykładem systemu umożliwiającego elektroniczną komunikację geodety z PODGiK jest iGeoMap, działający aktualnie na terenie kilkunastu powiatów w Polsce. Zgłoszenia pracy geodezyjnej odbywają się przez Internet, a geodeta odbiera niezbędne do wykonania pracy materiały (w postaci wykazów współrzędnych oraz skanów istniejącej dokumentacji) w swojej skrzynce e-mailowej. Spełnienie założenia, iż Wykonawcy będą otrzymywali pełne dane w postaci numerycznej i po dokonaniu aktualizacji dostarczą dane w postaci numerycznej do ośrodka (w celu zaktualizowania zasobu) pozostaje kwestią czasu.

Rewolucję informatyczną w polskim wymiarze sprawiedliwości zapowiedział Minister Krzysztof Kwiatkowski (PAP). 4 stycznia 2010 r. rozpoczął działalność pierwszy w Polsce (czwarty w Europie) e-sąd. Będzie on rozpatrywał sprawy, które nie wymagają przeprowadzania postępowań dowodowych (np. pozwów o zapłatę).

Doświadczenia wskazują na potrzebę uściślenia istniejących regulacji prawnych i technicznych oraz stworzenia elektronicznych systemów usprawniających komunikację między urzędami, sądami, geodetami i innymi zainteresowanymi. Ścisłe przepisy związane z zasadami postępowania i składem dokumentacji powinny wyeliminować wszelkie możliwości subiektywnej interpretacji, ograniczając do minimum zakres tworzonej dokumentacji. Kwestia rozstrzygnięcia sprawy nie może zależeć od dobrej woli pracownika urzędu lub sądu, lecz wyłącznie od spełnienia ściśle określonych kryteriów. Uwzględniając realizację powyższych postulatów, przebieg postępowania związanego z regulacją stanu prawnego gruntów zajętych pod drogi publiczne mogłoby przebiegać następująco:

- 1) *Zgłoszenie pracy geodezyjnej (drogą elektroniczną).*
- 2) *Uzyskanie materiałów z ośrodka dokumentacji, katastru oraz sądu rejonowego prowadzącego księgi wieczyste (drogą elektroniczną).*
- 3) *Analiza dokumentacji.*
- 4) *Prace terenowe zakończone wyznaczeniem punktów granicznych.*
- 5) *Protokolarne określenie granic pasa drogowego.*
- 6) *Przyjęcie operatu do zasobu (drogą elektroniczną).*
- 7) *Wniosek o wydanie decyzji (drogą elektroniczną).*
- 8) *Trwała stabilizacja granic pasa drogowego.*
- 9) *Ujawnienie prawa własności i trwałego zarządu w księdze wieczystej (drogą elektroniczną).*

Zwolennikom nurtu sceptycznego, wyznającym zasadę „niezakłóconego spokoju wobec przypuszczeń”, warto przytoczyć wypowiedź Billa Gatesa z 1993 r.: „Internet? Nie, dziękuję, nie jesteśmy zainteresowani!”

Wnioski

W wyniku przeprowadzenia analizowanych prac dokonano regulacji stanów prawnych gruntów zajętych pod drogi publiczne. Regulacje objęły stany prawne w zakresie dokumentacji stwierdzającej stan prawny nieruchomości, jak również w zakresie dokumentacji określającej położenie punktów i przebieg linii granicznych. Ustalone w trakcie regulacji granice pasów drogowych spełniają warunki spójności przestrzeni technologiczno-prawnej granic działek ewidencyjnych.

Obowiązujące przepisy stwarzają możliwości subiektywnej interpretacji ich treści. Odmienne praktyki występują nie tylko w różnych urzędach, czy ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej. W jednym ośrodku dokumentacji „poprawność” wykonania operatu technicznego może zależeć od „losu” związanego z subiektywnymi wymaganiami inspektorów dokonujących kontroli operatów.

Niezbędne są zmiany dotyczące uściślenia istniejących regulacji prawnych i technicznych. Jednoznaczne przepisy związane z zasadami postępowania i składem dokumentacji geodezyjno-prawnej powinny wyeliminować wszelkie możliwości subiektywnej interpretacji, ograniczając do minimum zakres tworzonej dokumentacji. Kwestia rozstrzygnięcia sprawy nie może zależeć od dobrej woli pracownika urzędu lub sądu, lecz wyłącznie od spełnienia ściśle określonych kryteriów prawnych i technicznych. Przykład rozwiązań stosowanych w bankowości elektronicznej zachęca do utworzenia elektronicznych systemów usprawniających komunikację między urzędami, sądami, geodetami i innymi zainteresowanymi. Sprawnie działający system publikacji danych przestrzennych oraz elektronicznego zgłaszania prac geodezyjnych (iGeoMap) wskazuje, że podobne rozwiązania mogłyby się sprawdzić w innych relacjach – administracyjnych i sądowych.

Receptą na przyspieszenie regulacji stanów prawnych istniejących dróg publicznych mogłoby być nałożenie obowiązku na organy prowadzące ewidencję gruntów i budynków, aby prace te były obligatoryjnie przeprowadzane wraz z modernizacją tej ewidencji w trybie ustawy [16]. Problem tkwi jednak w kompetencjach właściwych organów i konieczności prowadzenia odrębnych postępowań administracyjnych, gdyż zgodnie z ustawą [18] organem wydającym decyzję deklaratoryjną jest wojewoda.

Podjęcie pilnych działań zmierzających do uregulowania stanów prawnych istniejących dróg jest szczególnie istotne z uwagi możliwości pozyskiwania kredytów na ich modernizację.

Zgodnie z art. 73.4 ustawy [18], wnioski o wypłatę odszkodowań należało złożyć do dnia 31 grudnia 2005 r., po którym roszczenie wygasło. Stanowi to zachętę dla właścicieli dróg, aby doprowadzili do uporządkowania ich stanu prawnego. Przepis ten narusza jednak art. 21 Konstytucji [4], chroniący własność oraz zapewniający prawo do odszkodowania za wywłaszczone grunty.

LITERATURA

- [1] Agencja Geodezyjno-Prawna „Grunt” s.c. – materiały archiwalne, Warszawa, 2001-2009. Dekret z 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 1955 r. nr 6, poz. 32; przepis uchylony)

- [2] Grzechnik B., Marzec Z.: „Mapy do celów prawnych. Podziały i scalanie oraz rozgraniczanie nieruchomości”. PPGK, Warszawa 2000
- [3] iGeoMap: www.igeomap.pl
- [4] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, ze zmianami)
- [5] Łuczyński R.: Granice działek w postępowaniu podziału nieruchomości. *Przegląd Geodezyjny* nr 5/2008
- [6] Łuczyński R.: Granice działek w ewidencji gruntów i budynków w aspekcie wymagań współczesnego katastru nieruchomości. *Przegląd Geodezyjny* nr 3/2009
- [7] Łuczyński R.: Technologiczne i prawne aspekty wznawiania oraz ustalania przebiegu granic działek ewidencyjnych. *Acta Scientiarum Polonorum seria Geodesia et Descriptio Terrarum* nr 8(3)/2009
- [8] PAP: www.naukawpolsce.pap.pl/palio/html.run?_Instance=cms_naukapl.pap.pl&_PageID=1&s=szablon.depesza&dz=szablon.depesza&dep=369132&data=&lang=PL&_Checksum=1208842135
- [9] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 24.03.1999 r. w sprawie standardów technicznych dotyczących geodezji, kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie (Dz. U. z 1999 r. nr 30, poz. 297)
- [10] Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 14.04.1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (Dz. U. z 1999 r. nr 45, poz. 453)
- [11] Standard techniczny – Instrukcja techniczna G-4 „Pomiary sytuacyjne i wysokościowe”, wydanie trzecie. 1983
- [12] Standard techniczny – Instrukcja techniczna O-1 „Ogólne zasady wykonywania prac geodezyjnych”, wydanie czwarte. 1988
- [13] Standard techniczny – Instrukcja techniczna O-3 „Zasady kompletowania dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej”, wydanie drugie
- [14] Ustawa z 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 1982 r. nr 19, poz. 147; ze zmianami)
- [15] Ustawa z 21.03.1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 19, poz. 115; ze zmianami)
- [16] Ustawa z 17.05.1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 1989 r. nr 30, poz. 163; ze zmianami)
- [17] Ustawa z 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997, nr 115, poz. 741; ze zmianami)
- [18] Ustawa z 13.10.1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. nr 133, poz. 872; ze zmianami)
- [19] Wytyczne techniczne – Instrukcja techniczna G-5 „Ewidencja gruntów i budynków”. Warszawa 2003
- [20] Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego: Wytyczne w sprawie sporządzania dokumentacji niezbędnej przy stwierdzeniu nabycia z 1.01.1999 roku na własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości zajętych pod drogi publiczne, Warszawa 2001
- [21] Zarządzenie nr 47 Ministra Rolnictwa z 1962 r., wprowadzające „Instrukcję Techniczną o wykonywaniu robót geodezyjnych związanych z pracami urządzeniowo-rolnymi i ewidencją gruntów”

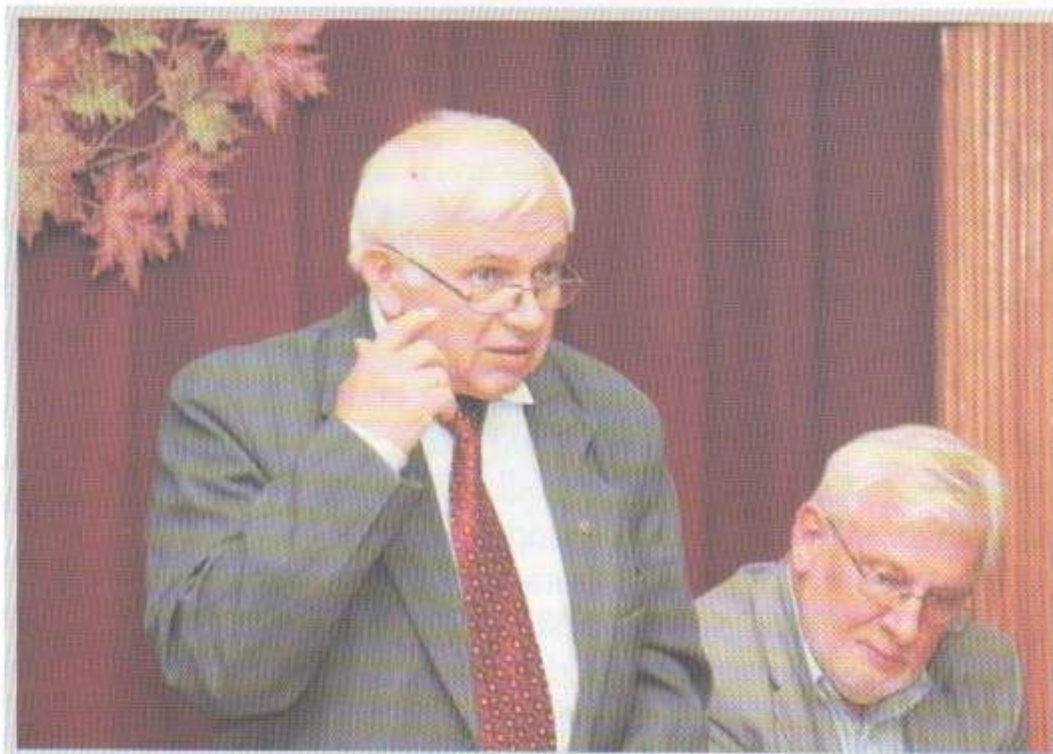
Artykuł recenzowany.

KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzaminy na uprawnienia zawodowe w Bydgoszczy

Przez dwa dni, 12 i 13 listopada 2010 roku, trwały egzaminy potwierdzające posiadanie kwalifikacji zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii. Odbływały się w Zespole Szkół Budowlanych przy ulicy Jana Pestalozziego w Bydgoszczy. Do egzaminu stanęło 35 osób, spośród których kwalifikacje zdołało potwierdzić 24 geodetów, co stanowi niespełna 70% uczestniczących. Zespół Egzaminacyjny pracował w składzie: Eugeniusz Tes (przewodniczący), Ryszard Cieślukowski, Antoni Myłka i Ryszard Rus. Wedle ich opinii, stojący do egzaminu na uprawnienia zawodowe byli dobrze przygotowani, a niektórzy z nich wykazywali się wysokimi kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym, wskazującym na znaczne umiejętności fachowe.

Uczestniczący w egzaminach wyrażali spore zadowolenie z doboru pytań i to zarówno w części testowej, jak i opisowej. Chwalili egzaminujących za wielce rzeczowe podejście do zdających.

SMW

Przewodniczący Zespołu Eugeniusz Tes, obok Ryszard Rus

Czy zaprenumerowałeś już PG na 2011 rok?

Wpłata w 2010 roku – gwarancja niższej prenumeraty o VAT!